

V I Lenin

Om sovjetmaktens aktuella uppgifter på allryska centrala exekutivkommitténs sammanträde den 29 april 1918

[Utdrag]

Det viktigaste kampfältet mot oss är för våra motståndare i det småborgerliga lägret inrikespolitikens och det ekonomiska uppbyggets arena; deras kampmedel är undergrävandet av allt det som proletariatet dekretar och strävar efter att förverkliga vid uppbyggandet av ett organiserat socialistiskt näringsliv. Här uppträder det småborgerliga elementet — småägarnas och den otyglade egoismens element — som en beslutsam fiende till proletariatet.

Och i denna kurva som småbourgeoisin under revolutionens alla händelser har beskrivit ser vi dess tvärorsta vändning från oss; naturligtvis har vi här, i detta läger, huvudoppositionen mot ögonblickets närmaste och aktuellaste uppgifter i ordets exaktare mening; här är en opposition av människor vilka inte avvisar ett principiellt samförstånd med oss, vilka stödjer oss i frågor som är mera väsentliga än de för vilka de kritiserar oss — en opposition som är förenad med stöd.

Vi förvånar oss inte om vi i den vänstersocialistrevolutionära pressen finner sådana förklaringar som jag har funnit i Znamja Truda av den 25 april. I den heter det: ”Högerbolsjevikerna — ratifikatorerna” (ett förskräckligt föraktfullt öknamn). Hur vore det om man ställer ett omvänt öknamn på slagskämparna? Ger det ett mindre förskräckligt intryck? Och om man stöter samman med sådana strömningar inom bolsjevismen, så säger detta ett och annat. Just den 25 april hade jag tillfälle att kasta blicken på en tes i en tidning som karakteriserade oss politiskt. När jag läste denna tes, så tänkte jag: är här inte någon ur ”vänsterkommunisternas” tidning Kommunist eller ur deras tidskrift — så mycket liknande som här finns? Men jag blev besviken därför att det visade sig att det var en tes av Isuv, publicerad i tidningen Vperjod. (*Skratt, applåder*)

Kamrater, när vi har att uppmärksamma politiska företeelser av sådan art som Znamja Trudas solidaritet med bolsjevismens särskilda strömning eller med några formulerade mensjevikiska teser av samma parti som förde blockpolitik med Kerenskij, samma parti inom vilket Tsereteli åstadkom samförstånd med bourgeoisin, när man får utstå angrepp vilka punkt för punkt sammanfaller med vad vi hör från ”vänsterkommunisternas” grupp och från den nya tidskriften — så är det något som inte stämmer här. Här är något som sprider ljus över dessa angrepps verkliga innebörd och dessa angrepp förtjänar vårt beaktande redan därför att vi här har möjlighet att värdera sovjetmaktens huvuduppgifter under dispyterna med folk som det är intressant att tvista med, eftersom vi här har både en marxistisk teori, vi tar hänsyn till de revolutionära händelsernas betydelse och till en otvivelaktig önskan om att till grunden söka efter sanningen. Huvudgrunden för en principiell dispyt bildas här av hängivenheten för socialismen och den obestridliga beslutsamheten att ställa sig på proletariats sida, mot bourgeoisin, vilka fel som än skulle ha gjorts härvid av det mot bourgeoisin kämpande proletariatet enligt vad de ena eller andra personerna, grupperna eller strömningarna anser.

Om jag säger att det är intressant att disputera med dem, så förstår jag naturligtvis härmed inte polemik utan att den fråga som dispyten berör är nutidens väsentligaste och fundamentalaste fråga. Det är ingen tillfällighet att dispyten just förs utefter denna linje. Utefter denna linje går nu objektivt den fundamentala uppgiften, proletariats revolutionära kampuppgift som är föreskriven av Rysslands nuvarande förhållanden och som måste lösas med alla medel med hänsyn till rikedomerna av de mest olikartade småborgerliga strömningar, med hänsyn till nödvändigheten för proletariatet att säga sig: på den punkten kan det inte göra någon eftergift eftersom den socialistiska revolutionen, vilken började med att makten frantogs bourgeoisin och fortsatte med att varje motstånd av bourgeoisin bröts, i första hand beslutsamt för fram

frågorna om den proletära disciplinen och de arbetandes organisation, förmågan att gå till verket med sträng saklighet och kännedom om storindustrins intressen. Dessa frågor måste proletariatet lösa praktiskt, ty i annat fall kommer det att lida nederlag. Här har vi den största, den verkliga svårigheten för den socialistiska revolutionen. Just därför är det så intressant, så viktigt, i ordets historiska och politiska mening, att disputeras med representanterna för ”vänsterkommunisternas” grupp, trots att vi, om vi tar deras tes och teori i skärskådande, i denna teori ser, jag upprepar och skall nu bevisa det — avgjort ingenting annat än dessa samma småborgerliga vacklanden. Kamraterna från ”vänsterkommunisternas” grupp, vad de än må kalla sig, slår framförallt mot sina egna teser. Jag förmodar att också det stora flertalet av de församlade känner till deras uppfattningar eftersom vi i bolsjevikiska kretsar egentligen sedan början av mars har diskuterat dem, men också de som inte har intresserat sig för den stora politiska litteraturen måste känna till dem, måste diskutera dem i samband med tvisterna på den senaste allryska sovjetkongressen.

Och då ser vi framförallt i deras teser detsamma som vi nu ser i hela det socialistrevolutionära partiet, detsamma som vi nu ser i högerlägret och i bourgeoisins läger, från Miljukov till Martov, för vilka de nuvarande svårigheterna i Rysslands läge är särskilt tryckande från synpunkten av förlusten av dess stormaktsställning, från synpunkten av Rysslands omvandling från en gammal nation, från en undertryckarstat till ett undertryckt land, från den synpunkten där man inte längre på papperet utan praktiskt måste lösa frågan: är den svåra vägen till socialismen, bördan av den påbörjade socialistiska revolutionen värda att landet skulle genomleva till och med de svåraste situationer beträffande sin statliga existens och sin nationella oavhängighet?

Här går den djupaste rågången mellan dem, för vilka denna statliga självständighet och oavhängighet — som för hela bourgeoisin är idealet och gränsen, dess allra heligaste — är en gräns som man inte får överskrida, och för vilka en kränkning av den är ett förnekande av socialismen, och dem som säger att den socialistiska revolutionen under epoken av imperialisternas ursinniga blodbad för delning av världen inte kan komma ifrån de svåraste nederlag för många nationer vilka förr räknades som förtryckarnationer. Och att socialister, medvetna socialister, hur svårt det än må vara för mänskligheten, är beredda att gå till dessa prövningar.

På denna grund, som är alltmer oantagbar, på denna grund vacklade alltmer vänstersocialistrevolutionärerna och just på denna grund ser vi de flesta vacklandena hos ”vänsterkommunisterna”.

I sina teser, vilka de, som det är oss bekant, den 4 april diskuterade tillsammans med oss och den 20 april publicerade, återvänder de nu hela tiden till frågan om freden.

Den största uppmärksamheten ägnar de värderingen av frågan om freden och vill på så sätt bevisa att freden är ett uttryck för den efterblivna och deklasserade massans mentalitet.

Hur komiska är inte deras argument när de anför sina siffror att 12 var mot och 28 för avslutande av freden. Om man sammanställer tal, om man påminner om en votering för halvannan månad sedan, bör man då inte ta närmare liggande siffror? Om man tillmäter denna votering politisk betydelse, bör man då inte påminna om all-ukrainska sovjetkongressens votering innan man talar om att den sunda södern var mot freden men att den trötta, deklasserade och industriellt försvagade nordens skulle ha varit för freden. Bör man då inte erinra sig voteringen av bolsjevikgruppens majoritet på allryska sovjetkongressen i vilken inte ens en tiondel röstade mot freden. Om man erinrar sig siffror och tillmäter dem politisk betydelse, så bör man ta en politisk votering i sin helhet, och då ser ni meddetsamma att partier som har lärt sig bestämda paroller utantill, som av dessa paroller har gjort sig en fetisch har hamnat på småbourgeoisins sida medan de arbetandes och exploaterades massa, massan av arbetare, soldater och bönder inte har tillbakavisat freden.

Och nu, när man tillika med kritik mot denna fredsständpunkt vill inbilla någon att de trötta deklarerade massorna har genomdrivit freden, när vi klart ser att just den deklarerade intelligentsian var mot freden, när man ger oss den värdering av händelserna som jag läser i tidningarna — då visar oss detta faktum att vårt partis majoritet i frågan om fredsslutet hade absolut rätt när vi likväl slöt freden fastän man sade till oss att saken inte var mödan värd, alla imperialister hade redan förenat sig mot oss, de skulle likafullt komma att kväva oss, bringa oss till vanära osv. Freden förefaller dem vara inte bara skändlig utan också onyttig. Man sade till oss att vi inte skulle få någon andhämtningspaus. Vi svarade: man kan inte veta hur de internationella relationerna kommer att gestalta sig, vi vet emellertid att de imperialistiska fienderna är i strid sinsemellan. Och detta har händelserna bekräftat, och gruppen av vänsterkommunister, våra ideologiska och principiella motståndare, vilka i det stora hela står på kommunismens ståndpunkt, har också bekräftat detta.

Denna enda sats är ett fullständigt erkännande av vår taktiks riktighet och det fullständigaste fördömande av de vacklanden i frågan om freden vilka mest har stött ifrån oss en bestämd flygel av våra anhängare, såväl hela den flygel vilken har grupperat sig inom vänstersocialist-revolutionärernas parti som också den flygel som har varit, är och, man kan säkert säga, kommer att förbli i vårt parti och som i sina vacklanden särskilt åskådligt uppenbarar källan till dessa vacklanden. Ja, den fred till vilken vi har kommit är i högsta grad obeständig, den andhämtningspaus som vi har fått kan varje dag såväl från väst som från öst bli omintetgjord — härom kan det inte vara något tvivel; vårt internationella läge är så kritiskt att vi måste spänna alla krafter för att hålla ut så länge som möjligt tills revolutionen mognat i väst, den mognar mycket långsammare än vi har väntat och önskat, men den mognar utan tvivel; den absorberar och omfattar otvivelaktigt alltmer och mer brännbart material.

Om vi som världsproletariatets särskilda avdelning var de första som ryckte framåt, så var det inte därför att denna avdelning är starkare organiserad. Nej, den är sämre, svagare och mindre organiserad än andra, men det skulle emellertid vara den största meningslöshet och pedanteri att resonera så som många: nåväl, om den bäst organiserade avdelningen hade börjat verket, därefter den mindre organiserade och sedan den tredje sämre hade följt, då skulle vi alla beredvilligt ha varit den socialistiska revolutionens medhjälpare. Men då det nu en gång inte gick så som det står i boken, då det har visat sig att den avancerade avdelningen inte understöts av de andra avdelningarna, så är vår revolution dömd till undergång. Vi säger emellertid: nej, vår uppgift är att förändra den allmänna organisationen, vår uppgift, eftersom vi är ensamma, består i att bibehålla revolutionen, att bevara den åtminstone i en viss mån till socialismens fästning, hur svag och måttlig den än må vara, tills revolutionen mognar i andra länder, tills de andra avdelningarna kommer fram. Den som av historien väntar att den sätter olika länders socialistiska avdelningar i rörelse i sträng följdriktighet och planmässighet, den har inte en aning om revolutionen eller vill genom sin dumhet avstå från att stödja den socialistiska revolutionen.

I det ögonblick när vi för oss har klargjort och bevisat att vi har en solid position i Ryssland men att våra krafter är otillräckliga mot den internationella imperialismen, är vår uppgift blott en, vår taktik är loverandets, avvaktandets och återtagets taktik. Jag vet mycket väl att dessa ord inte kan räkna med någon popularitet, att om man på motsvarande sätt vänder och ställer dem i samband med ordet ”koalition”, så är här den bredaste vägen öppen för pikanta sammanställningar, för alla möjliga förebräelser och för alla möjliga bespottelser. Men hur mycket våra fiender — borgarna — till höger, och våra gårdags-vänner, socialistrevolutionärerna till vänster, och våra jag är övertygad, gårdagens, dagens och morgondagens vänder, ”vänsterkommunisterna”, än riktar sin kvickhets pilar däremot och vilka bevis för sina småborgerliga vacklanden de än må anföra, så kan de inte vederlägga dessa fakta. Händelserna har gett oss rätt, vi har fått en andhämtningspaus bara därför att det imperialistiska blodbadet fortsätter i väster medan den imperialistiska rivaliteten i Fjärran östern blossar upp allt

starkare — bara därmed förklaras sovjetrepublikens existens, det är tillsvidare den ytterst svaga lina vid vilken vi i detta politiska ögonblick håller oss fast. Naturligtvis kommer inte en papperslapp som fredsfördraget att skydda oss och inte heller den omständigheten att vi inte vill föra något krig med Japan; det är sant att Japan plundrar utan att besvära sig av några fördrag eller formaliteter — oss kommer naturligtvis varken pappersfördrag eller ”fredstillstånd” att skydda den fortgående striden i väster mellan imperialismens två ”giganter” och vår uthållighet kommer att skydda oss. Vi har inte glömt den grundläggande marxistiska lärdomen vilken den ryska revolutionen så åskådligt bekräftat: man måste räkna med styrkor i tiotals miljoner; mindre räknas inte i politiken, mindre förkastar politiken som en storhet utan någon som helst betydelse. Om vi betraktar den internationella revolutionen från denna sida, så är saken solklar: ett efterblivet land kan lätt börja därför att dess motståndare demoraliserats, därför att dess bourgeoisie är oorganiserad, att fortsätta verket kräver emellertid av det hundratusenfalt mer varsamhet, försiktighet och uthållighet. I Västeuropa blir det annorlunda, där är det omätligt svårare att börja, där är det omätligt lättare att gå vidare. Det kan inte vara på annat sätt därför att proletariatet där är omätligt mycket bättre organiserat och sammanslutet. Så länge vi står allena, måste vi med beräkning av krafterna säga oss: den enda chans vi har innan den europeiska revolutionen, vilken kommer att befria oss från alla svårigheter, den enda chans vi har är fortsättningen av de internationella imperialistiska jättarnas kamp; denna chans har vi riktigt beräknat, vi har hållit fast vid denna chans under ett par veckor men den kan vara förbi i morgon. Härav slutsatsen: i vår utrikespolitik måste vi fortsätta med det som vi i mars har börjat, vilket formuleras med orden — att lovera, retirera och avvakta. När det i vänsterkommunisternas tidskrift *Kommunist* förekommer ord som ”aktiv utrikespolitik”, när man sätter uttrycket det socialistiska fosterlandets försvar inom citationstecken, vilket är ironiskt menat, då säger jag mig: dessa människor har rakt ingenting förstått av läget för proletariatet i väst. Om de kallar sig för ”vänsterkommunisterna”, så glider de ned till ståndpunkten av den vacklande småbourgeoisin vilken i revolutionen ser tryggandet av en säregen ordning. De internationella relationerna säger solklart: den ryss, som skulle ha kommit på tanken att, utgående från de ryska krafterna, ställa den internationella imperialismens störtande som uppgift, han skulle vara en människa som hade förlorat förståndet. Så länge dock revolutionen mognar där, i väster, trots att den nu mognar snabbare än i går, är vår uppgift bara följande: vi, en avdelning som trots vår svaghet har ryckt fram i spetsen, måste göra allt, utnyttja varje chans för att hålla de erövrade positionerna. Alla övriga överväganden måste underordnas detta: att fullständigt utnyttja chansen, därmed uppskjuter vi det ögonblick då den internationella imperialismen förenar sig mot oss på ett par veckor. Om vi kommer att handla så, då kommer vi att gå en väg som varje klassmedveten arbetare i de europeiska länderna kommer att gilla, ty han vet det som vi först sedan 1905 har lärt och vad som Frankrike och England har lärt under århundraden, han vet hur långsamt revolutionen mognar i den förenade bourgeoisins fria samhälle, han vet att mot sådana krafter måste man ställa en agitationsbyrå vilken kommer att föra propaganda i detta ords verkliga mening, när vi kommer att stå skuldra vid skuldra med det upproriska tyska, franska och engelska proletariatet. Men till dess — hur beklagligt detta än må vara, hur mycket detta än må strida mot de revolutionära traditionerna — är taktiken en och bara en: att avvakta, att lovera och att retirera.

Och när man säger att vi inte har någon internationell utrikespolitik, så säger jag: varje annan politik går medvetet eller omedvetet ut på att spela en provokatorisk roll och att göra Ryssland till verktyg för en allians med imperialister av typerna Tjchenkeli eller Semjonov.

Och vi säger: det är bättre att genomleva oändligt mycket svårare nationella och statliga förödmjukelser och trångmål, att tåla och uthärda, men att förbli på sin post som en socialistisk avdelning vilken i kraft av händelserna blivit skild från den socialistiska armén och är tvungen att vänta tills den socialistiska revolutionen i andra länder kommer till hjälp. Och den kommer oss till hjälp. Långsamt, men den kommer. Och det krig som nu utspelar sig i väster

revolutionerar massorna mer än förut och bringar upprorets stund närmare.

Den propaganda som hittills har förts har sagt att det imperialistiska kriget är det brottsligaste och reaktionäraste krig för erövringars skull. Nu bekräftas det dock att på västfronten, där hundratusentals och miljoner franska och tyska soldater ömsesidigt nedhugger varandra, att revolutionen där måste mogna snabbare än tidigare, trots att revolutionen där utvecklar sig långsammare än vi har väntat.

Jag har uppehållit mig vid utrikespolitiken utförligare än jag hade önskat, men här ser vi, som det tycks mig, åskådligt, hur vi egentligen i denna fråga inför oss har två huvudlinjer — den proletära linjen som säger att den socialistiska revolutionen är det värdefullaste och högsta och att man måste räkna med om den snart kommer att utbryta i väster, och den andra linjen — den borgerliga linjen, som säger att för den är den statliga stormaktsställningen och den nationella oavhängigheten det värdefullaste och högsta.

Publicerat ffg. 1920 i boken *Allryska centrala exekutivkommitténs protokoll under fjärde valperiodens sammanträden. Stenografisk anteckning*. Moskva

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 36, sid. 246-254

Om Brest-Litovsk-förhandlingarnas historia, se:

Alexander Rabinowitch: [Krig eller Fred?](#) – Brest-Litovsk-förhandlingarna